

MOLETA DE LES CANALS I JOAN GRAN

Baix Ebre

Des de Sant Roc pel coll de les Canals amb retorn pel Pla de l'Hedra

Distància	10 km
Desnivell acumulat	689 m
Nivell de dificultat	Moderat
Data	30 de desembre de 2021
Cartografia	ICGC
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/moleta-de-les-canals-i-joan-gran-92217980

Acomiadem el segon any pandèmic amb dos cims al termenal entre la Terra Alta (Orta) i el Baix Ebre (Paüls), bons miradors del nord dels Ports.

No hi ha senyalització de continuïtat, solament en algunes cruïlles. Però les senderes són ben fressades. L'accés a la Moleta és per un itinerari ben evident malgrat que no hi ha camí fressat i un curt tram inicial de fàcil grimpada. A la davallada del Joan Gran, just a sota el cim, hi ha un pas delicat. Per tot plegat he qualificat l'itinerari de moderat que, per la resta, resultaria molt fàcil.

Accés

A l'entrada de Paüls –on accedim per la TV-3541 des de la C-16 a l'alçada de Xerta– prenem a l'esquerra un camí enquitranat senyalitzat cap a Sant Roc i el seguim durant un parell de quilòmetres.

Sant Roc (434m)

Senzilla ermita d'origen romànic. Al seu redós, en un paratge amb pins, carrasques, xiprers, àlbers i aurons (els paülsencs els anomenen *orons*) que procuren una bona ombra, hi ha una àrea recreativa amb font de setze brolladors i nombrosos *corros*, formats per taules i bancs de pedra seca. Cada corro pertany a una família del poble que en gaudeix de l'exclusivitat en aplecs assenyalats com els de Sant Roc i Sant Antoni.

És remarcable el treball de la pedra en sec. En són bona mostra els *corros*, però a tota la contrada sovintegen les marjades suportades per murs de pedra seca, alçats amb una acurada tècnica.

Baixem de l'ermita i prenem una pista. A la bifurcació anem a l'esquerra on hi ha una banderola que adreça, entre altres, al Coll de l'Ametlleral. Obviem a mà esquerra la sendera que segueix el GR, per la que retornarem. Poc més enllà deixem la pista per una altra sendera a mà dreta. No és senyalitzada, però ben fressada i fàcil de seguir. Anem pujant (SW) per entremig del bosc en moderat pendent fins a sortir a un ramal de la pista que havíem deixat. Ara el seguim a mà dreta (W). La banderola que hi ha ens adreça al Pla de l'Hedra. Quan la pista fineix en una colzada, continuem en la mateixa direcció per sendera, fins a una bifurcació en T sense senyalització, al peu del cingle de la Roca Blanca. El ramal de la dreta s'enfila al Pla de l'Hedra, per on retornarem. Anem a l'esquerra i, ben aviat, sortim a una altra sendera que, per l'esquerra ignorem on mena. La seguim a la dreta i emprenem la pujada al coll, en fort pendent, amorosit per llaçades sovintejades.

Coll de les Canals (896m)

La sendera baixa a les Eres pel coll del Bassot, però aquí l'abandonem per enfilarnos a mà dreta a la Moleta. Som a la partió entre els termes d'Orta (Terra Alta) i Paüls (Baix Ebre) que ve fitxat, a banda i banda del coll, pel cordal carener.

Pugem, sense camí fressat i fort pendent, per un llom evident, creuant la torrentera més amunt. Fites escadusseres ens confirmen la bona direcció. Continuem sobre un altre llom fins encarar una canalona que ens mena al planell cimera.

Moleta de les Canals (1070m)

Bona talaia de l'entorn. Destaquem les Roques de Benet i l'estret de la Canaleta. La gran planúria de la Terra Alta i el Matarranya. El Montsagre i el Montaspre. I els cims, com l'Espina, del cordal carener que s'allargassa vers migdia, darrera el qual treu el cap el Caro amb les seves torres. A la llunyania podem albirar bona part del Pirineu central i oriental i, més properes, les serrallades del Montsant, de Cardó, del Boix i el Delta.

Davallem (N) per una coma (fites) i anem a passar al peu de les parets de l'esperó nord-est de la Moleta (1) per camí poc definit. Superat l'esperó, atenyem el coll del Pinar Ample. Deixem a mà dreta la sendera que baixa a la barraca del Jordi i recuperem ràpidament cota (N), ara per una de ben fressada fins a un turó on, després d'una curta davallada, encetem el repetjó final previ al cim.

(1) Opcionalment podem enfilarnos a l'afilat crestall de l'esperó.

Joan Gran o Punta del Vacarissal (1073m)

La panoràmica és semblant a la que hem gaudit des de la Moleta. En davallarem seguint la sendera que ens aboca a un pas delicat per salvar una graonada que salvem amb cura i l'auxili d'una oportuna savina (2).

Continuem (NE) baixant fins a un grau per salvar una altra graonada i, poc més avall, atenyem una bifurcació. Recte aniríem al bell mig del Vacarissal. Anem a la dreta, en pujada, fins al coll.

(2) Potser que, seguint pel cairell de la graonada, trobéssim un pas més fàcil.

Coll de l'Avenc (954m)

L'avenc és fàcilment localitzable a pocs metres del camí. Comencem a davallar fort (SE) fins a una bifurcació marcada amb una estaca. Deixem el camí que ens menaria a Paüls i anem a la dreta (S). Poc més enllà passem per la barraca del Jordi (banderola indicadora) i continuem la còmoda sendera del Pla de l'Hedra fins al coll on comencem a davallar en fort pendent, fins a retrobar la bifurcació al camí de l'anada. En desfem bona part però, a la pista, seguim pel GR fins a Sant Roc.